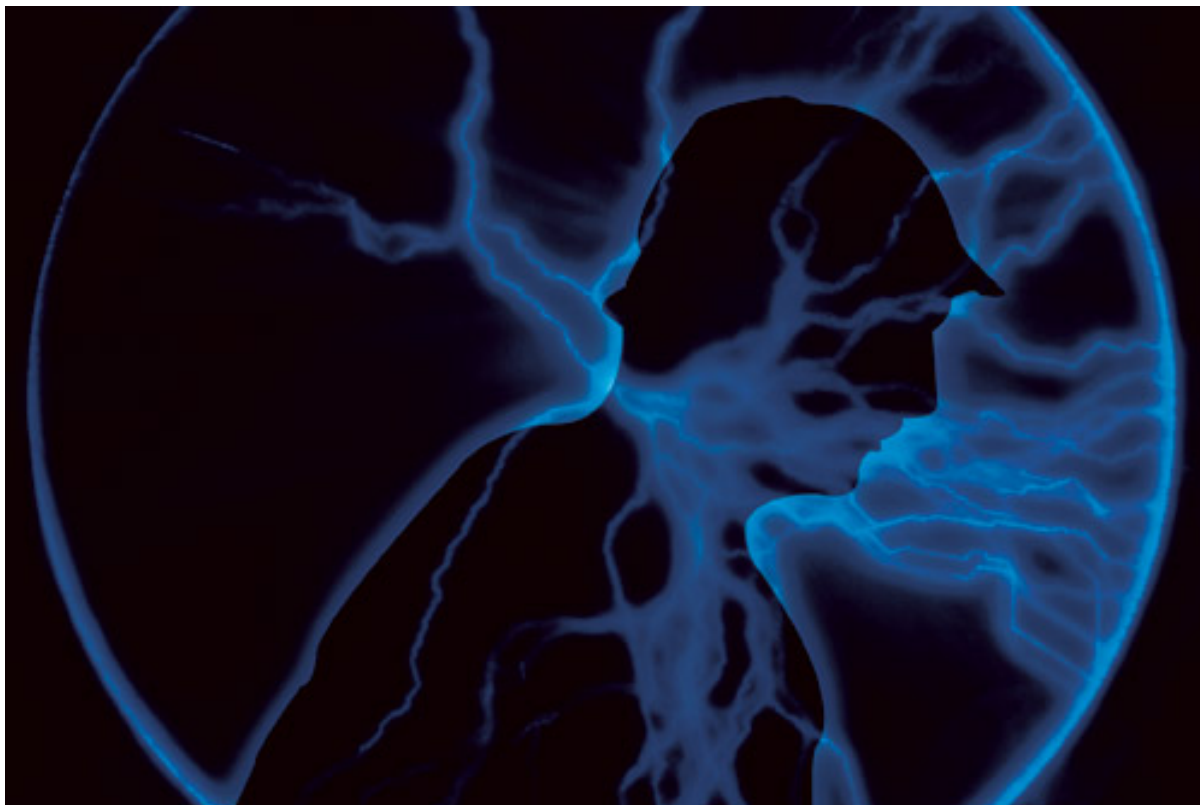

Verden – og psykologer – vil bedras

Rolf Lindgren

Forskningen som finnes, støtter ikke energipsykologien. Det spiller ingen rolle hvor på kroppen og i hvilken rekkefølge man trykker, og det er ikke dokumentert at effekten varer.

INGEN STØTTE: Det finnes ingen vitenskapelige studier som viser at effekten av energipsykologi varer. Når den teoretiske modellen bak dessuten kan avvises på grunnlag av elementær naturvitenskap, er det heller ingen grunn til å tro at energipsykologien noensinne vil få vitenskapelig støtte. Foto: Yay micro.

DEBATT: ENERGIPSYKOLOGI

I novemberutgaven av Tidsskriftet skriver Kristiansen og Sørbotten at energipsykologi er kommet for å bli. Lindgren følger her opp sin kritikk av tilnærmingen fra oktoberutgaven.

I Kristiansen og Sørbottens forsvar for energipsykologi i novemberutgaven av Tidsskriftet (2009) avviser de mine dokumenterte påstander. For det *er* sant at det koster \$100.000 å lære seg hvordan man utleder tankefeltherapiens bankemønstre på taushetsbelagte kurs (Pignotti, 2007). De presenterer også en relativt bisarr liste med referanser som skal støtte deres påstander, før de avslutningsvis viser at de åpenbart har misforstått en kommentar Psykologforeningen kom med da den ved en lapsus godkjente deres kurs i tankefeltherapi.

Bisarr vitenskap

Kristiansen og Sørbotten ser helt bort fra det vanvittige grunnlaget energipsykologi er basert på. Problemet med energipsykologi er ikke *enkle* forklaringsmodeller. Problemet er *ville* forklaringsmodeller. Enhver med naturfag fra ungdomsskolen vil måtte avvise teorien bak energipsykologien. På Kristiansen og Sørbottens nå nedlagte webside for energipsykologi er det en forklaring på teorien bak som inneholder så mange elementære faktafeil om fysikk at den ble en sak på Sprøytvarsleren (Ystenes, 2009).

Studier viser også at teorien om meridianpunkter ikke holder mål (se for eksempel Linde et al. (2005)). Det spiller ingen rolle hvor akupunktøren setter nålene sine (Berman, 2007; Sanden, 2009), og det spiller ingen rolle hvor energipsykologen tar på pasientene. Likevel insisterer for eksempel Roger Callahan, grunnleggeren av tankefelletterapi, fortsatt på at det er viktig at det bankes på riktige steder og i riktig rekkefølge. *Journal of Clinical Psychology* publiserte i 2001 (issue 10, volume 57) en spesialutgave om tankefelletterapi. Ingen av bidragene var fagfellevurdert, men ble publisert med fagkommentarer. Hensikten var å imøtegå påstanden om at tilhengerne ikke fikk publisert fordi standen er redd for alt som er nytt. Samtlige artikler ble slaktet på teoretisk og metodologisk grunnlag.

Forskningen som finnes, støtter altså ikke modellen. Det spiller ingen rolle hvor og i hvilken rekkefølge man trykker. Den tilsynelatende raske effekten kan forklares av eksisterende vitenskap (Ruden, 2005), mens det ikke finnes dokumentasjon på at effekten varer.

Uholdbare referanser

Kristiansen og Sørbotten viser til flere bidrag som skal støtte deres påstander, men disse referansene holder ikke mål. Studien til Wells et al. (2003) har store metodiske svakheter. Her mangler for eksempel eksperimentgruppe og kontrollgrupper, og man sammenligner ikke metoden med dokumenterte effektive metoder (se McCaslin (2009) for en gjennomgang av kritikken). Undersøkelsen gir altså ingen dokumentasjon på at det å ta på meridianpunkter har noe for seg.

Også de andre referansene til Kristiansen og Sørbotten er tvilsomme. Baker & Siegel (2005) er et *paper* og ikke noen vitenskapelig artikkel, mens Elder et al. (2007) er publisert i *Journal of Alternative & Complementary Medicine*. Også dette studiet er behørig slaktet i McCaslin (2009), blant annet for å ha rotete design og ikke statistisk signifikante resultater. Feinstein (2008) er en slags oversiktsartikkel over effekt av energipsykologi — rent bortsett fra at ingen av artiklene som støtter energipsykologien, har vitenskapelig status (McCaslin, 2009). Feinstein oppgir heller ikke sine solide økonomiske interesser i energipsykologi verken i originalartikkelen eller i tilsvaret. Kort sagt: Kristiansen og Sørbotten har altså ingenting å vise til.

Støtte fra psykologforeningene?

Det påstås at tankefelletterapi har oppfylt APA-krav til evidens. Sannheten er snarere at APA sier:

The APA censured the approach in a memo to its continuing education (CE) sponsors as not being a legitimate topic for psychology CE credits (Murray, 1999).

Dette betyr at APA offisielt mener at tankefelletterapi ikke er noe psykologer skal beskjeftige seg med.

Kristiansen og Sørbotten mener også at den norske psykologforeningen har gitt sin støtte. Men da Psykologforeningen godkjente Kristiansen og Sørbottens kurs, la de ved en *standarduttalelse* om at «dette er metodeundervisning hvor det etter vår mening nettopp er viktig at det er psykolognivå

på deltagerne». Denne blir av Kristiansen og Sørbotten (2009) tolket som en spesiell velsignelse av akkurat deres kurs, men er en generell uttalelse som de tar ut fra sin sammenheng (Hansen, 2009).

Mangler støtte

Problemene med energipsykologi er som følger:

- 1 Det blir underkommunisert at *ingen* studier viser at effekten varer. Når de foreslår å demonstrere effekten av tilnærmingen, underslår de hvordan vitenskap drives. En demonstrasjon har ingen verdi; det som fortsatt mangler, er vitenskapelig støtte.
- 2 Den teoretiske modellen bak energipsykologien kan avvises på grunnlag av helt elementær naturvitenskap. Energipsykologiens teoretiske modell fjerner enhver tvil om at tankefeltterapi aldri kommer til å få vitenskapelig støtte.
- 3 De få vitenskapelige studiene av energipsykologi som foreligger, støtter *ikke* energipsykologi som fagområde, men de støtter at det å ta på pasienter gjør dem roligere — som om vi ikke visste dette fra før.

Psykologers oppgave som fagpersoner er å vite nok om naturfag, vitenskapelig metode og psykologi til å kunne avsløre energipsykologi som det det er, og forklare for andre hvorfor mange mennesker enten ønsker å tro at slikt som energipsykologi virker, eller ønsker å tjene penger på det. Kristiansen og Sørbotten svikter denne oppgaven.

rolf@psykologtjenesten.no